

DUNÁNTÚLI HAZÁNK

Keresztény kisgazda- és földmives-párti politikai lap.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Pápa, Jókai Mór utca 15.
Telefonszáma: 14.
Előfizetési árak: egész évre 160 K, félévre 80 K,
negyedévre 40 K, egy óra 13-80 K. Egyes szám ára 2 K.

Felolós szerkesztő:
ZSILAVY SÁNDOR.

A keresztény kisgazda- és földmives-azövétség
hivatalos lapja.
Megjelenik minden pénteken és vasárnap.

„Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában.
Hiszek egy isteni örök Igazságban.
Hiszek Magyarország feltámadásában.
Amen“

Szemle.

Nehogy ismét rám fogják — mint már egy alkalommal tevék —, hogy mint megcsontosodott agglegény, egyéb témám nem levén, hát hogy a boldog „ifjúság“ kedvét szeghessem; a táncok ellen írok. Hát nem írok! De írok — ha ugyan elolvassák és megszívlelik — a játékonyság cifra köntösebe burkolt kivilágos-virradatig tartó táncos mulatságok ellen, melyre impulzust adott a belügyminiszter néhány nappal ezelőtt megjelent böcs rendelele, mellyel megtiltja a záróra meghosszabbítást, füzöm a miniszteri megokolást is: „az ország úgy gazdaságilag, mint politikailag olyan gyászos helyzetben van, hogy bűn és halálos véték minden éjszakát felkorbácsoló nóta, minden mámortól és jókedvtől gyöngyöző pohár és minden dobantás, melyet a hajnali kedvtől részeg táncos láb ad, hisz sir Kelet, zokog az Észak, gyászfátyolt borított arcára a Dél és Nyugaton a trianoni koporsóba most készülnek beverni az utolsó szeget“... És Pápán az elmúlt hét egyik vasárnapján éppen négy helyen tartottak „játékonysági“ táncmulatságot. Ha itt ennyi, vajjon az ország többi helyein hány helyen ropták vigan a fox-trottot és a többi istencsodáját a már lezárt és most nyitott, honfiktönnnyel telített sirok fölött? Ha játékonyságot akarunk gyakorolni, könnyet törölni, hangosan kiáltó éhes szájat csillítani, fűjő sebet orvosolni: ehhez nem kell hangos muzsikaszó, forgó-tánc, vidám, csábos női kacaj. A játékonyságot szerényen, csendben, titokban, nem hangos dobász mellett szokták gyakorolni.

Nyugaton, talán a legmélyebb, a legvígazatalanabb, a legsötétebb átku sirt ássák áruló szövetségeseink! Én úgy hiszem, ehhez nem illik, vagy legalább is egy kicsit furcsa táncolni, dalolni. Én úgy érzem, úgy gondolom, de egyben — tisztelve mások gondolkodását és érzelmeit is — remélem, hogy „lesz még egyszer ünnep a világon“, lesz csillogó, fényes hajnal és derült magyar ég, lesz még idő, hogy előkerülhetnek a forró, táncos éjszakák, midőn örömmel szívvel rophatják a táncot a délceg magyar férfiak és szépséges magyar nők. Tegyenek hát el valamit a mai mondvacsinált, savósú jókedvből arra az időre és hagyják a játékonyságot a maga egyszerűségében utján haladni, ne használgassák csillogó álarcu cséjérnek.

TÁVIRATOK.

(Saját tudósítónktól.)

Rendkívüli francia követ Belgrádban.

Belgrád, aug. 24.

(M. T. I.) Az Avala-ügynökség jelenti: Franche D'Esperay marsall, rendkívüli megbízott augusztus 22-én este Belgrádba érkezett, másnap leadta névjegyét a királyi udvarban és a miniszterelnöknél, majd Topolába ment Péter király sírházához, ahol a francia köztársaság elnökének és a francia kormány nevében két koszorút helyezett el. Topolából visszatérve részt vett azon az ebéden, melyet a jugoszláv kormány adott a külföldi kiküldötteknek. Másnap a marsall a királyi gárda századától kísérvé a miniszterelnökhöz hajtatott, aki előtt tolmácsolta Franciaország részvétét, valamint azt a kívánságot, hogy a királyság Sándor alatt felvirágozzék. Másnap a marsall adott ebédet. A marsall ma elutazott Belgrádból, hogy megszemlélje Kragujevac környékét.

Belgrád, aug. 25.

(M. T. I.) D'Esperay marsall, a francia köztársaság rendkívüli megbízottja átadta Millerand köztársasági elnök levelét, mely Sándor királyhoz volt címezve. A levél a következőképen szólt: Késedelem nélkül sietek Felségeddel közölni, milyen bánattal fogadtuk szeretett atya halálának híreit, érzelmeimnek újabb bizonyosságot kívánok adni, amidőn ezen írásmatom külön követel, D'Esperay marsallal, küldöm el Felségednek. Az ő feladata lesz, hogy minket képviseljen a végtisztességen és Felségedet biztosítsa arról az őszinte kívánságról, hogy az S. H. S. állam és a francia köztársaság között a barátságos viszony állandó legyen.

Oszták intézkedések.

Bécs, aug. 25.

Az Arbeiter Zeitung írja: Tegnap Nyugat-Magyarország közigi hatósága értekezletet tartott Bécsűj helyen, melyen a nagynémetek és a szociáldemokraták indítványt nyújtottak be, amelyben kéri a kormányt, hogy hívja össze a nemzetgyűlést. Az indítványt egyhangulag elfogadták. Egyhangulag elfogadták nemkülönbben a köztársaságnak a nemzeti-ség eltörlését kimondó törvényét, melynek érvényét Nyugat-Magyarországra is kiterjesztik. A rendkívüli sikerrel lefolyt gyűlésről bizottságot küldtek ki, melynek feladata a közügyek szabályozása lesz.

Öröm és gyász

együtt alkotják a Haza fogalmát — mondja a költő. Délen harangzúgás, a boldogság örömpírjában uszó arcok, kitárt karok, örömkönnyes szemek, virágos fogadják sastollas vitézeinket; Nyugaton ott áll határunkon az iszonyatot keltő szomorú trianoni koporsó, melybe most helyezik el szegény összedarabolt hazánk testének utolsó darabját.

Míg itt örömmel szorítjuk keblünkre évek óta rabságban sinylődő délvidéki testvéreinket, addig ott, a másik oldalon, fájdalomtól vonagló ajakkal nyomunk bucsucsókot a nyugati, idegenbe szakadt testvér gondtól terhes homlokára és félénk, bizonytalan hangon rebegjük feléje: Isten veled! A viszontlátásra!...

De hát a magyarnak még a sorsa is magyaros: sirva vigad s nem lehet egy parányi öröme sem ürömcsepp nélkül.

Itt kedves, kicsiny falvak bogárhátú fehér házacskái, pompás termőföldek, tüzös bortermő lankás dombvidékek, az anyaföld méhében az éltet jelentő feketegyémánt-bányák, a soktornyú Pécs, a híres Szigetvár, a kedves Baja térnek vissza hozzánk idegen járom alól, a hosszú fogságból; ott a büszke Sopron ölt gyászfátyolt magára, a Ferő vize sötéten háborog; a nagycezenki sirboltból Széchenyink lelke sir fel a komor éjszakában. Vajjon tud-e sírházban pihenni a legnagyobb magyar, ha bekövetkezik az elszakítás, ha drága hamvaitól úgy idegen és pedig átkos idegen föld fogja takarni, miként Hunyadi, Rákóczi, Thököly, Petőfi s a többi nemzeti nagyjaink porrézeit? Nem jön-e el kísérteni titeket a kongó éjjeli órán, kik nehézzé, elviselhetetlenné tették számára az anyaföldet és vétkes könnyelműséggel megbolygatni hagyták síri nyugalmát?

Az egyik szemünk sir, a másik könnyön át mosolyog. Melyiket szeretem? csuklik fel szegény hazánk, a megpróbált édesanya szava, hisz egyformán féltett gyermeke mindenik. Ez itt jön s a másik szomoruan távozik... Elmegy tőlünk Nyugat, hogy visszajöhessen Dél... Öröm és fájdalom váltják egymást lelkünkben. Vajjon lesz-e megnyugvás?

Ott lent a Mecsek alján, délceg magyar vitézek sastollas kalpagján mosolyogva pihen a napsugár, béke, rend, nyugalom fakad mindenütt, ahol ismét magyar lett az úr, hol ismét szabadon cseng az édes magyar nóta, hol magyarul dicsérhetik hálával az Istent... A Lajtha mellől gyászdobok peregnek, komor, sötét zászlókkal játszik az őszelői

szellő... De ne menjünk temetésre, magyarok! Gyászunknál legyen örömünk nagyobb! Mert sirva-vigadásunkból kiragogy, mint a kelő nap hajnalcsillaga, a remény, hogy amint visszajött Baja, Pécs, Szigetvár, Új-Szeged, úgy el fog jönni az óra — ha az új szabadság szent kürtje rivall —, mikor Temesvár, Kolozsvár, Kassa, Pozsony s a többi mind-mind a most szomorun bucsuzó Sopronnal vissza fog hozzákn térni.

De addig...? Fel a fejekkel, magyarok! Hisz nem végeztetett el! A jövő a miénk! Bizunk szavunkban, a történelmi igazságban, a természet megváltoztathatatlanságában, a lehetetlenségek lehetetlen voltában, bizzunk első-sorban önmagunkban! Szeressük egymást, szeressük azt is, ki talán tévedésből vétkezett, de megtért; szeressük, ki bennünket eddig is szeretett, de most kényszerből idegenbe menni kénytelen. Szeressük egymást, mert a szeretet ma az egyetlen nagyhatalom, mely még segíthet rajtunk, szegény elárvult, testvértelen, szomoruan rongyos magyarokon. Szeressük egymást, akkor tán nemsokára örömsugárrá változik szemünkben a köny.

D.

Miért fáj a zsidóknak

a ker. szövetkezeti eszme térhódítása?

Nem tudom, megjegyezték-e már — feltéve, hogy zsidó körökben forgolódnak szövegetek —, hogy valahányszor szóba kerül a zsidók előtt a szövetkezet szó, azonnal hangosan tiltakoznak ellene, mint a szabadkereskedelm (magyarul: gescheft) barbár akadályára, mely csak a „fehér terror”, az „antiszemitá”, „a keresztény kurzusos” Magyarországon exisztálhat. Lépten-nyomon látjuk, mint erősödnek a keresztény alapon felállított összes termékek és kereskedelmi intézményeink. Egy fáj tehát a zsidóságnak, a térhódítás és annak a kellemetlen érzete, hogy csuszik a lába alól a talaj, kevesbedik a „gescheft” és fogy a remény, hogy tovább zsirosodhatnak olcsó, könnyű spekulációval. Kiabálják tehát hangos torokkal szerte, hogy a szövetkezeti eszme egy buta, életképtelen magyar kitalálás, melynek lehetnek ugyan pillanatnyi sikerei, de jövőre egyáltalán nem számíthat. De hogy mennyire nem magyar és nem barbár a szövetkezeti eszme, azt mi sem mutatja jobban, mint az, hogy például Csehország a legfejesebb és legmesszebbmenő támogatásban részesíti azokat a szövetkezetekbe tömörült gazdákat, akik nyereségeiket otthon akarták feldolgoztatni s e célból ipartelepeket vagy mezőgazdasági többtermelő szövetkezeteket létesítenek.

Csehország ugyanis eltöltötte a nyereségek kivételét s csakis egyszeri feldolgozás után enged bármit is kivinni. Ezért kell a gazdáknak a társulás s ezt támogatja a cseh kormány, pedig ez is szövetkezeti alapon készül.

De menjünk tovább. Ott van például Olaszország. Egyike a legmodernebb államoknak. Minden segítséget megad a szövetkezeteknek. A háború után két óriási szövetkezet is létesült Olaszországban, melyek közül az egyiket a kormány a zsákmányul ejtett hadianyag értékesítésével bizta meg, a másik pedig finanszírozta a szövetkezeteket. A szövetkezetek közös beszerző központját 1918-ban az állam 8 millió lírával, 1919-ben 15 millióval, 1920-ban 23 millióval segítette, míg a fogyasztási szövetkezeteknek 30 millió lírát adott támogatásként.

Nálunk — a mai nyomoruságos állapotok közepette — nem számíthatnak a szövetkezetek állami támogatásra, csak a saját erejükre, tagjaik önzetlen támogatására számíthatnak és éppen ezért szeretnénk a zsidó nagybankok és konzorciumok pénzes zsákjaikkal ráfeküdni a magyar falvak derék, becsület, jóhiszemű népére. S mivel ebben a szövetkezetek megakadályozzák a sáskahadát és mert ma már erős vetélytársai a nagyvárosi spekulánsoknak, falusi grázlerosoknak: ez az, amit a zsidóság nem tud a szövetkezeteknek megbocsátani.

Ujabb rendelet a mezőgazdasági haszonbérletekről.

A mezőgazdasági haszonbérletek rendelkezéséről szóló kormányintézkedést a hivatalos lap legutóbbi száma közli. E szerint az 1921—22. évről a haszonbérlet megfizetésénél általában a haszonbérleti szerződés az irányadó. Ha az 1920—21-i haszonbérlet bérlet jogszabály, bírói ítélet, vagy a bérbeadó és bérlő egyessége módosította, az ekként megállapított haszonbérlet kell most is fizetni. Ha az évi bér, mint pénzben fizetendő terménybér lett megállapítva, akkor a terménybér pénzértékét a hatósági ár, ha ilyen nincs, a piaci ár szerint kell kiszámítani. Ha a bér a gazdasági viszonyoknak meg nem felelne,

bármelyik fél — félhat úgy a bérbeadó, mint a bérlő — kérheti a bér újabb megállapítását.

A haszonbérlet nem kérheti a mérséklést, ha 1920—21. évi haszonbér az előző évhez képest 50 százaléknál nem nagyobb mértékben emelkedett.

Ha a haszonbérlet nagyságának elbírálása, illetve ennek megállapítása a bíróságnál lett kérelmezve, mindazideig, míg a bíróság döntése meg nem érkezik, a haszonbérlet köteles az esedékes részleteket megfizetni.

A haszonbérleti szerződés a következő esetekben mondható fel.

Haszonbérbeadó felmondhatja 1921—22. év végére a szerződést, ha vagy a bérlet területet kezelő hozzátartozója, vagy pedig a haszonbérbeadó maga hadi szolgálatból, hadifogságból, vagy közszolgálatból kilépett és gazdálkodni akar.

Alhaszonbér.

Az alhaszonbérbe adott területek bére csak 10 százalékkal lehet nagyobb a haszonbérnél, minden egyes esetben, ahol az alhaszonbér a haszonbérlet a rendeletben meghatározott százaléknál túl haladja, az alhaszonbérlet felszámítása kérelmezhető.

ELSŐ KERESZTÉNY BIZTOSÍTÓ INTÉZET Rt.

amely kizárólag keresztény és nemzeti alapítás, elfogad olcsó díjfeltételekkel és kedvező feltételekkel tűzbiztosításokat, jégbiztosításokat, betöréses-lopás biztosításokat, élet- és népbiztosításokat.

Más társaságnál érvényben levő biztosításokat teljes felelősség mellett vesz át.

Igazgatóság:

Budapesten, IV., Fővám-tér 2., félem.

Főkirendeltségi székhelyek: Budapest, Győr, Debreczen.

Kirendeltségek: Szombathely, Kaposvár, Székesfehérvár, Szeged, Esztergom, Kiskunfélegyháza, Nyíregyháza, Eger, Czeged, Kecskemét és Pécs.

A kis libapásztor és a bátor pék!

Zsidó legénykedés a nyílt utcán. — Alusznak az „Ébredő Magyarok”?

Talán még visszaemlékeznek Önök a nem oly rég mult időkre, rövid két esztendőre, a kommun bukására. Akkor kérem szépen nem volt alázatosabb, jámborabb népe Magyarországnak, mint a zsidó. Ha az utcán mentél, messziről köszöntött, csendesen kitért előled a járdán, de ne gondold, hogy tiszteletből... dehogyan... félelemből. Félt, hogy itt, vagy ott lesújt rá egy energikus ököl, hogy itt, vagy ott csattan el egy pofon... Ma? Hát ma, alig rövid két év után, mintha minden megváltozott, mintha minden nemcsak megbocsátva, de feledve is volna... Ma neked kell kitérned, vagy éppen lemenned a járdáról, ha utadon tovább akarsz haladni, mert kart-karba öltve, egész szélességében elfoglalja azt a megkurázsisodott, pökhendi szíriai had. Ez a megbocsátás, az elnéző jólelkűség következménye. Adj szállást a tótnak, kiver a házadból; hagyd el egy pillanatra a kutyakorbácsot, mindjárt nyakadon ül a zsidó. Nem szükséges tovább fűznünk, mert mindenki tudja, érzi azt, hogy ma Csonka-Magyarországon a „sötét reakció” s a „fehér terror” hazájában ahány vigéc, tőzsdébizománys, handli, grázleros, csempész, valutaitér, siber és más nemes foglalkozásu, dagadt száju, karneválmosolyu szíriai van, az ma ismét hadonászó gesztusokkal, habzó szájjal, tele hangon beszél, szidja a keresztény kurzust, szidja Magyarországot, a „tűrhetetlen állapotokat”, mindent, ami nem zsidó. Ma ismét van zsidó kurázsí, mert szegény, elgémberedett, rongyos felebarátom, ha szólsz, azt vágják a szemedbe: „Itt nálunk van pénz, van tekintély, van minden” — mig neked semmi sincs, még csak szavad sincs. És én úgy látom, tényleg nincs. Hogy mennyire így van, bizonyítja az alábbi eset.

Kinöttek a lelőt szarnyak. Buxbaum úr a bátor, a hős.

Szemanuk beszél: A mult napok egyikén egy kis leányka a Széchenyi-téren át a Fő-utca irányába hajtott néhány libát. Az egyik liba — pocsolját találva — természeténél fogva visszamaradt. A kis libapásztor, gyerekes szíjjal adva a haragosat, duzzogva ment az elmaradt libához, hogy a többihez terelje. „Ez a bíddős zsiha mindig elmarad”, morfondírozott magában a kicsi (tudjuk, hogy vidékünkön a liba szót zsihának ejti népünk) és társaihoz akarta a rakoncátlan libát terelni. De ám... és most jön a deus ex machina... mintha földből nőtt volna ki, megjelen a zsidó arkangyal: Buxbaum úr, halva a kis leány szavait és azt természetesen mingyárt félre is magyarázva, lecsap, hogy megboszulja a szegény kis goj csemetén a zsidóság sérelmét. „Mit, te... — tör ki a nemes harag B. úrból —, még te is a zsidókat szidod?” és már is suhog a jó meggyfobot a kisleány hátán... Eddig van! Ez történt Pápán, az Úr ezerkilencszázhuszonegyedik esztendejében az u. n. keresztény kurzus idején.

Hol vannak az „Ébredők”?

Szeretnék rikoltó harci kürtöt fújni füleitkebe, delejes erővel felrázni benneteket ti alvó, tunya, pápai „Ébredők”. Hol az elvhűség, kötelességtudás, a letett fogadalom, hol van vigyázó sasörszemeket, hogy nem veszi észre a toladó, szemtelen verebet? Vagy teljesítitek a reátok bizott kötelességeket és valóra váltjátok a hozzátok fizott reményeket, vagy... tünetek el a télenység sötét homályába, melybe félig úgysis beletemetkeztek.

A földreform végrehajtási utasításának ismertetése.

(Folytatás.)

Ingatlaneldarabolások figyelemmel kísérése.

A gazdasági felügyelőség a már megindított ingatlaneldarabolásokat is figyelemmel kíséri. Ha azt tapasztalja, hogy a természetben való kijelölés vagy a telekkönyv átalakítása az eldaraboló hibájából, vagy általában a venni szándékozók érdekei ellenére hosszabb ideig nem végezhető el, a hozzáforduló érdekelt feleket világosítsa fel arról, hogy a törvény szerint a vevő a vételi szerződéstől a tulajdonjog telekkönyvi bejegyzésének foganatosításáig elállhat akkor:

1. ha a szerződés megkötésekor a vétel tárgyát tevő részletek a természetben kijelölve még nem voltak; vagy

2. ha az ingatlaneldaraboló a telekkönyv állásának a vételi szerződés értelmében való átalakítását a telekkönyvi hatóság által a vevő kérelmére kiűzött méltányos határidő alatt sem tudja keresztül vinni.

Miután ezt az elállási jogot korlátozni, arról lemondani vagy gyakorlása esetében az elállási jogával vagy hozzáfertőzőjét a 2. bekezdésben említettek túlmenő következményekkel sújítani nem lehet és minden ezzel el- lenkező megállapodás is semmis, erre a gazdasági felügyelőség a hozzáforduló feleket figyelmezteti. Szükség esetén figyelmezteti őket arra is, hogy az elállást az eladóval a telekkönyvi hatóság útján közöljék.

Eljárás, ha az eldarabolás nem törvényes.

Ha a gazdasági felügyelőség a hozzáforduló felek panaszából vagy más úton azt észleli, hogy valamely ingatlaneldarabolás a törvényes rendelkezések ellenére történik, vagy ha általában olyan jelenségeket tapasztal, amelyek fokozottabb ellenőrzést vagy beavatkozást tennének szükségessé, erről az Országos Földbirtokrendező Bizottságnak jelentést tesz.

Az ingatlaneldaraboló az evégből szükséges felvilágosításokat a gazdasági felügyelőség felhívására megadni köteles.

LEGÚJABB.

Munkálják a kiegyenlítődség útját Ausztriával.

Bécs, aug. 25.

A Neues Wiener Journal az ántánt oldaláról nyert értesítés alapján a következőket írja: A pécsi és budapesti ántant-misszióknak az a kívánsága, mely bizonyos mértékű irányadó helyről intézett feladatnak tekintendő, hogy a H. germáni és trianoni bézeszerződésnek Nyugat-Magyarországra vonatkozó szakasza oda hasson, hogy Ausztria és Magyarország között minden surlódási felületet eltüntessen és mindkét félnek a kölcsönös gazdasági érdekekkel számoló felfogásnak egyengessék az útját. A magyar külügyminiszter tegnapi beszédében úgy látszik a szövetséges nagyhatalmak ilyen irányú intencióival számolt.

Bécs, aug. 25.

A Deutsch Osterreichische Zeitung írja: Megállapítható, hogy Knobloch követ által a magyar kormányknak tett területi átengedésről szóló hírek valótlanak.

HIREK.

„Csonka Magyarország — nem ország,
Egész Magyarország — mennyország!”

— **A haszonbérék emelése vagy mérséklése.** A m. kir. kormány 6270. sz. rendeletével rendezi az 1921—22. gazdasági évre a haszonbérék kérdését. A felek a haszonbér emelését vagy mérséklését a változott viszonyoknak megfelelően kérhetik. Mérséklésről szó nem lehet, ha az 1920—21. gazdasági évre az emelés 50 százaléknál nem volt nagyobb. A haszonbérlet felmondható, ha a tulajdonos az ingatlant azért adta bérbe, mert a hozzátartozója, akinek segítségével művelte, a haszonbérbeadás idején hadiszolgálatot teljesített, vagy hadifogságban volt. Ugyanez a jog illeti azt is, aki a haszonbérbeadás idején tényleges katonai, vagy közhivatalnoki szolgálatot teljesített és e szolgálata most megszűnt. A felek közt felmerülő vitás kérdéseket 20 holdon aluli ingatlanról a községi elöljáróság egyezségi eljárás útján igyekezik rendezni. Különben minden vitás ügy, az ingatlan fekvése szerint illetékes kir. bíróság elé tartozik.

— **Halálozás.** Mint részvétellel értesültünk, Böröczky Lajos hentes, a pápai „Tiroi”-szálló régi bérlője, életének 63-ik évében rövid szenvedés után folyó hó 22-én délelőtt 11 órakor meghalt. A boldogult földi maradványait 24-én délután 2 órakor temették a református egyház szertartása szerint a Vörösmarty-utcai gyászházból nagyszámu gyászoló közönség részvétele mellett.

— **Unnepély harangalapra.** A háboru alatt elrekvirált harangok pótlása ország-szerte folyik. Felhasználnak minden kínálkozó nemes alkalmat, hogy az üresen álló tornyokat mielőbb benépesítsék. A megszokott kereteken magasan felül emelkedik az az Unnepély, melyet Balatoncsicsó nagy népszerűségnek örvendő plébánosa vezetésével a község és vidékének ifjusága aug. 20-án rendezett. Nagy sikerrel került színre Kasza Vilmos poéta-pap kiadás alatt lévő 3 felvonásos népszínműve: A halászeleány. A pompás, erkölcsi motivumokon felpitelt darab igen nagy hatást ért el a nagy számban összegyűlt hallgatóság körében. Az előadás erkölcsileg és anyagilag kitűnően sikerült. A harangalap javára befolyt közel 34 ezer K. Ezen összegből Scher József kiszagda egymaga 20.000 K-t ajándékozott. Nagyobb tételekben felülfizettek: Varga Mátvásné 70 K, Scheller Szigmond 200 K, Nagy János ezredes 200 K, Scher János 600 K, id. Steierlein József 170 K, Steierlein János 100 K, özv. Scher Józsefné 1000 K, ifj. Steierlein János 240 K, Steierlein Ferenc 100 K, Scher Vendel 100 K, Timár Vendel 270 K, Babel Jolán 50 K, Nagy Lajos 40 K, ifj. Hartmann János 60 K, Albert Márton 40 K, Csabi Gyula 40 K, Pintér Anna 40 K, Albert Mihály 50 K, Steierlein Péter 200 K, Steiner János 70 K. A felülfizetésekből befolyt 24.050 K.

— **Életmentő piarista pap.** Nagykanizsáról többen kirándultak fűtródi a nem messze levő Mura és Dráva partjára. A napokban Horváth Jenő postafőtiszt is fűtródi ment családjával Légrad mellé a Murába. Fürdés közben Horváth Jenőt elkapta egy örvény s már fuldoklott a hullámok között családja szeme láttára, akik jajveszékelve kiabáltak segítségért. A segítséget az épen Légradon tartózkodó s a helyszíntől nem messze levő Mátay Gábor piarista pap nyújtotta, aki még időben elérte a fuldokló embert s a partra uszított vele.

— **Bankjegybecszerelés a felszabadult területen.** A magyar felülbélyegzésű bankjegyeket a felszabadult területen augusztus 31-ig az állami pénztárak teljes értékben váltják be. A felülbélyegzetlen s a szerb felülbélyegzésű 100—10.000 koronás bankjegyeket viszont ugyane határidőig 30 százalékos levonással cserélik be. Még van tilva a bankjegyeknek a felszabadult területre való be- és kivitele.

— **A Felsővárosi róm. kath. Olvasókör** táncmultságán felülfizetni szívesek voltak: dr. Tenzlinger József 100 K, Hajnóczky Árpád 75 K, „Dunántúli Hazánk” szerkesztősége, Szűcs Dezső, ifj. Faa Mihály, Ruip Jenő 50—50 K, Takács Ferenc, Kovács József 30—30 K, Szekeres Gyula, Busai Antal, Miklós József, Gerstner Ignác, Farkasdy István, N. N. 25—25 K, Füstös József, Kóvér Mariska, Bálint Sándor, Hákli Károly, ifj. Legény Ferenc, N. N. 20—20 K, Mészáros József, Takó István, Takács Pál 15—15 K, Szabó Imre, Szabó Ferenc, Meizer Ferenc, Németh Jánosné, Markó Ferencné 10—10 K, Strausz Mátvás 6 K, Léránt Sándor, N. N., Polgár Sándor Stenger Károly, Németh Imre, N. N., Kiss János, Varga József, Magyar Gyula, Kósa Béla 5—5 K, melyért hálás köszönetet mond a Rendezőség.

— **Osztrák és jugoszláv terméseredmények.** Az osztrák hivatalos vetésjelentés közlése szerint a szárazság okozta károk a rozsniál és búzánál nem mutatkoznak, mind a kettő lisztidús magvakat eredményezett. Kevésbé kielégítő a zabtermés, míg a kukorica elég jó, ellenben a burgonya kevés termést ígér. A jugoszláv statisztika szerint egyes vidékeken jobb a termés, mint tavaly, kukorica és burgonya ellenben nagyon kevés lesz.

— **Hirdetmény.** A megjavított aszfaltkocsiút lehető megkímélése céljából elrendelem, hogy az Esterházy-útnak a vasútállomástól a Győri-útig tartó szakaszán a teherforgalom teljes egészében megszüntetendő és a külső Győri-úton, illetve ezen útnak a temető melletti vonalán bonyolítandó le. Ezen rendelet ellen vétők kihágást követnek el és az 1879. évi XL. t.-cz. 1. §-a alapján fognak büntettetni. — Uzonyi h. polgármester.

— **Augusztus elsejétől fizetendő a huszszázalékos házbéradó.** A hivatalos lap közli a pénzügyminiszter rendeletét, mely szerint 1921 augusztus elsejétől kezdve minden bérlő köteles az 1918. év folyamán fizetett nyers házbér és annak járuléka után husz százalékos kincstári részesedést befizetni. A kincstári részesedést negyedévi részletekben lehet fizetni olyképpen, hogy az esedékes részlet a hónap közepéig be legyen fizetve. A háztulajdonosok a beszedett részesedést kötelesek azonnal beszolgáltatni az adóhivatalnak.

— **Erdőőri és vadőri vizsgák.** A földmívelésügyi miniszterium közlése szerint az erdőőri és vadőri szakvizsgákat október 18-án és a rákövetkező napokon fogják Budapesten, Miskolcon és Szombathelyen megtartani. A vizsgázni óhajtók kérvényüket szept. 30-ig nyújtják be ahhoz az erdőfelügyelőséghez, amelynek székhelyén vizsgázni kívánnak.

— **Örvezetből oláh főhadnagy.** A debreczeni 3. honvéd gyalogezrednél szolgált a háboruban egy Domján János nevű fiatal ember s örvezető lett belőle. Domján, aki megszállott területen lakik, beállt az oláh hadseregbe, ahol egyszerre főhadnagy lett belőle. Most Erdmihályfalván teljesíti szolgálatát, ahol a határnál a magyaroknak okoz kellemetlenségeket. Domján viselt dolgairól a határrendőrség tett jelentést Debreczenben.

— **Gyümölcs- és borkiállítás.** Szept. 9-én kezdődnek a Balatoni Szövetség gyümölcs- és borkiállításának munkálatai. A kiállítás egy hétig tart. Igen nagyarányú az érdeklődés, nemcsak a termelők, de a gyárosok és kereskedők is sokan fognak kiállítani és így a kiállítás sokoldalú és nagyon tanulságos lesz. Terményeket főképp Somogy-, Zala- és Veszprémmegye egész területéről elfogad a kiállítás igazgatósága, de mégis legfőképpen a cél az, hogy a közvetlen Balatonpart terménykínseiit mutassa be az érdeklődő közönségnek.

— **A pápai országos vásár.** A folyó hó 16-án és 17-én tartott pápai országos vásár iránt az egész vidéken igen nagy volt az érdeklődés a gazdaközönség körében. A vásár első napján, sőt már előző este rendkívül nagy volt az állatfelhajtás, aminek részbeni oka a kevés takarmány s a gazdák félelme az árak zuhanás-szerű esésétől. A marhavásárra felhajtottak 4217 darab szarvasmarhát, amiből eladtak 1317 darabot; a lóvásár már nem volt ennyire élénk; gazdát cserélt 343 darab. A gabonaárak nem változtak, búzáért 1300 K-t, rozszért 1000 K-t fizettek métermázsánként. Legjobban keresték az árpát, 1300 K-t fizettek érte. Az élelmiszerpiacon a következő árak voltak: burgonya 8—9 K, vöröshagyma kilója 9—10 K, fejeskáposzta 12—16 K, tojás párja 6—7 K, szilva 16 K, vaj 180—190 K. A legélénkebb volt még a kirakodó vásár, különösen a rőtösöknel volt nagy vásárló közönség. Vászon 70—80, karton 60—70, parget 70 koronáért kelt el.

— **Gyujtogattak Pécselt.** Az átkos emléktű szerb megszállás utolsó napjaiban eddig még pontosan meg nem állapított okokból ki-gyulladt az Első Pécsi Bőrgyár R.-T. tulajdonát képező nyersbőr-feldolgozó telep gépháza. A tűz gyorsan harapódzott tovább és pár perc múlva az egész telep lángokban állott. A katasztrófát növelte az, hogy a gyár önkéntes tűzoltói (gyári munkások) egy részét pár nappal cseréltette fel a szerb zárgondnokság a gyár vezetőségével, emigránsokkal, akik nem értettek a gépek kezeléséhez. Csak jó negyed óra múlva érkezett le a város és egyéb gyárak tűzoltósága a városon kívül álló telephez és fogott hozzá a tűz lokalizálásához. Eddigi értesülésünk szerint a bőrfeldolgozáshoz szükséges legfontosabb gépek teljesen tönkrementek, a kár 20 millió korona. A tűz oka gyujtogatás. Egyik verzió szerint a gyár volt munkásainak bosszúműve, akik a felett érzett elkeseredésükben, hogy helyettük a szerbek szökevényeket állítottak be, gyujtogatták fel a gyárat. Más hír szerint maguk a szerbek gyujtották fel annak hírére, hogy Pécs felszabadul. A harmadik hír szerint a kommunisták műve. A gyár egyike volt Magyarország legnagyobb és legrégebb bőrgyárának.

— **Hetvenezer kolerás beteg Oroszországban.** Párisi lapok közlése szerint az orosz szovjet hivatalos jelentést közöl, melyben megállapítja, hogy Oroszországban augusztus 2-ig 71.800 koleraeset fordult elő.

— **A zsidó hitközség nem dolgoztat keresztény iparosokkal.** Debreczenből írják: A debreczeni hitközség minap lefolyt ülésén, mikor a hitközségi adó ügyét tárgyalták, felállt egy hitközségi tag és kijelentette, hogy addig nem fizetnek adót, míg előfordul, hogy a zsidó hitközség keresztény iparossal dolgoztat. Az elnök erre megjegyezte, hogy sok olyan iparág van, melyet nem úznek zsidó iparosok, így kénytelenek, ha ilyen munka előfordul, keresztény iparoshoz fordulni. Közbekiáltanak: „Milyen munka ez?” — „Kőművesmunka”, volt a válasz. — „Zsidó kőműves nincs” — „De van építővállalkozó” — szóltak

közbe. Határozatilag kimondták aztán, hogy a jövőben a hitközség keresztényvel nem dolgoztat, keresztény iparosnak közveive munkát nem ad.

— **A gyilkos vincellér.** Vázsonyi Vilmos somogyiszentmiklósi bérlő máriatelepi szőlőjének vincellérje, Virág Pál panaszt emelt az uraság előtt Pettauert György fővincellér ellen és azzal vádolta, hogy hűtlenül kezeli a rábizott szőlőt. A vádakat fenntartotta akkor is, amikor Vázsonyi szembesítette a két vincellért. Pettauert ezért boszút fogamzott Virág ellen és szökváltást provokált, majd alig pár lépéssről revolvert fogott Virágra és rálőtt. A golyó Virágot állkapcsán találta és egész jobb állát és nyelvét összeroncsoita. Életveszélyes sérülésével a nagykanizsai kórházba szállították. A gyilkos merénylő Pettauert a kéthelyi rendőrség letartóztatta.

Szerkesztő: Dienes Sándor.

Laptulajdonos: Zsoltay Sándor.

Pápa, 1921 Főiskolai könyvnyomda.

1250/1921. ügysz. **Kéttornyulak községtől.**

Árverési hirdetés.

Alulírott község előjárósága ezennel közhírré teszi, hogy felerészben a község, felerészben a ref. egyház tulajdonát képező

koreshabérleti jog

1922. évi január hó 1-től 1924. évi december hó 31-ig terjedő 3 évre 1921 szeptember hó 8-án d. u. 3 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen bérbe adni fog.

A részletes feltételek a dákai körjegyzői irodában megteudhatók.

Kéttornyulakon, 1921 augusztus hó 22-én.

Neupor Kálmán **Köszeghy Aladár**
körjegyző. bíró.

A református nőnevelő-intézet
azonnali belépésre

gyakorlott szakácsnőt

keres.

Jelentkezni lehet az intézet igazgatói irodájában.

A Somlószőlősi oldalon
egy jókarban tartott

szőlő, uri lakkal, kúttal és természetesen eladó.

Cimet és bővebb felvilágosítást szerkesztőségünk ad.

KIS TIVADAR könyvkereskedésébe
egy mindenestül felvétetik.

Hornyolt cementcserép
kapható

KUNT TESTVÉREK
építőmestereknél PÁPA, Kertsor-utca 27.

Önkéntes árverés.

A Veszprémi-út 52. szám alatt,
az országos vásártérrel szemben fekvő

Petőfi-vendéglő

1921. évi szeptember hó 11-én délután 3 órakor a helyszínen nyilvános magán-árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatik. A helyiség áll 3 korcsmahelyiség, söntés, pince, 3 lakoszoba, két konyha, két istálló és egy cserpes magtárból, 1800 □-öl területtel együtt.

Árverési feltételek megteudhatók dr. Vathy Gábor ügyvédi irodájában.

A Belváros területén

egy modern ház

mely pár éve épült szolid, tartós kivitelben
s amelyen van három lakás (fürdőszobával)

szabad kézből eladó.

Bővebbet dr. Fehér Jenő ügyvéd irodájában
Pápan, a színházzal szemben.

Csépléshez

Motorbenzin	Gépolaj
Motorhengero-laj	Gőzhengero-laj
Sárga gépszir	Gyanta
Csapágyfém	fiépszij
Ponyva	Varrószij
Zsák	Klingerit
Mérlegek	Asbest Pakolások

békebeli minőségben garanciával
raktárról azonnal kaphatók

Hütter Vilmos

műszaki és gépkereskedőnél.

„Lister” angol motorok magyarországi képviselő.
PÁPA, Főtér 17. Telefon 121.

Kész töltött patrón
kapható

STEINER FERENC
fűszerkereskedőnél Pápa, Fő-tér.

Szőlő-eladás.

A Somlóhegy dobai oldalán 2000
□-öl nagyságú teljes erejében levő

SZŐLŐ

szép lakóházzal, két butorozott szobával, konyhával, teljesen felszerelt pincével.

szabadkézből eladó.

Bővebbet bármikor a helyszínen Wajdits Károlyné tulajdonosnál. Pontos címe: Doba. Ú. p. Somlószőlős (Veszprém m.).

Hirdessen a „Dunántúli Hazánk”-ban.